

Balanse konsern

31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Eiendeler			
Varige driftsmidler	6	18 365	18 632
Immaterielle eiendeler	7	2 432	2 379
Investeringer i tilknyttete selskaper	9	560	426
Langsiktige fordringer	12 , 19	712	462
Langsiktige eiendeler		22 069	21 899
Varer		82	61
Kundefordringer og andre fordringer	10 , 13	2 333	1 708
Derivater	3 , 10	87	26
Finansielle eiendeler	10 , 11	1	102
Betalingsmidler	10 , 14	223	870
Kortsiktige eiendeler		2 725	2 767
Sum eiendeler		24 794	24 666
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital	15	4 275	4 275
Opptjent egenkapital		3 280	3 833
Ikke-kontrollerende eierinteresser		20	23
Egenkapital		7 575	8 131
Lån	10 , 17	8 422	9 047
Utsatt skatt	18	3 104	3 186
Pensjoner og liknende forpliktelser	19	169	
Langsiktig gjeld		11 695	12 233
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	10 , 16	1 993	2 133
Derivater	3 , 10	74	86
Betalbar skatt	25	338	280
Lån	10 , 17	3 119	1 802
Kortsiktig gjeld		5 524	4 302

Sum gjeld	17 219	16 535
Sum gjeld og egenkapital	24 794	24 666

Styret i Hafslund ASA**Oslo, 19. mars 2013**

Birger Magnus
styreleder

Maria Moræus Hanssen

Ellen Christine Christiansen

Hans Kristian Rød

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet.

[Last ned til Excel](#)

Endring i konsernets egenkapital

Millioner kroner	Aksje- Noter kapital	Overkurs- fond	Annen innskutt egenkapital Fond	Omregnings- differanser	Opptjent egenkapital	Egenkapital til morselskapets aksjonærer	Ikke- kontrollerende interesser	Total egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2011	195	4 080	76 192	15	5 900	10 458	5	10 464
Årets resultat					(698)	(698)	(2)	(700)
Utvidet resultat			(192)			(192)		(192)
Årets totalresultat			(192)		(698)	(890)	(2)	(892)
Transaksjoner med eierne:								
Endring minoritetsinteresser							20	20
Endring egne aksjer					3	3		3
Utdelt ordinært utbytte for 2010					(1 461)	(1 461)		(1 461)
Andre egenkapitaleffekter					(3)	(3)		(3)
Egenkapital per 31. desember 2011	195	4 080	76	15	3 741	8 107	23	8 131
Årets resultat					(50)	(50)	(2)	(52)
Utvidet resultat				(13)	(1)	(14)		(14)
Årets totalresultat				(13)	(51)	(64)	(2)	(66)
Transaksjoner med eierne:								
Endring minoritetsinteresser							(1)	(1)
Utdelt ordinært utbytte for 2011					(487)	(487)		(487)
Andre egenkapitaleffekter					(2)	(2)		(2)
Egenkapital per 31. desember 2012	195	4 080	76	2	3 203	7 554	20	7 575

Styret har foreslått et utbytte på 2,50 kroner per aksje for regnskapsåret 2012. Tilsvarende tall for 2011 var 2,50 kroner per aksje.

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet

[Last ned til Excel](#)

Kontantstrømpoppstilling konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Kontantstrøm fra driften	26	1 076	4 540
Betalte renter		(480)	(540)
Betalte skatter		(359)	(490)
Netto kontantstrøm fra driften		236	3 510
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	6 , 7	(1 084)	(1 176)
Salg varige driftsmidler		8	329
Kjøp av aksjer			(28)
Kapitalfrigjøring salg av aksjer med mer		28	2 349
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		(1 048)	1 473
Opptak lån		3 545	4 832
Nedbetaling av lån		(2 904)	(7 731)
Utbytte og andre egenkapitaltransaksjoner		(484)	(1 445)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		156	(4 344)
Endring i betalingsmidler		(656)	639
Betalingsmidler per 1. januar		870	211
Valutagevinst/(tap) betalingsmidler		9	19
Betalingsmidler per 31. desember	10 , 14	223	870

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet.

[Last ned til Excel](#)

Resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Salgsinntekter	5	11 466	13 704
Kjøp varer og energi		(6 830)	(9 015)
Lønnskostnader	19 , 22 , 23	(908)	(864)
Resultat investering i Renewable Energy Corporation ASA (REC)	11		(1 090)
Andre (tap)/gevinster - netto	20	117	17
Andre driftskostnader	21	(1 752)	(1 630)
Andel resultat i tilknyttete selskap	9	20	23
Driftsresultat før avskrivninger		2 113	1 145
Avskrivninger	6 , 7 , 8	(777)	(803)
Nedskrivninger	6 , 7 , 8	(482)	
Driftsresultat		854	343
Finanskostnader	24	(557)	(584)
Resultat før skattekostnad		297	(241)
Skattekostnad	25	(349)	(456)
Årsresultat		(52)	(698)
Tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		(50)	(695)
Ikke-kontrollerende eierinteresser		(2)	(2)
Resultat per aksje for den del av årsresultatet som er tilordnet selskapets aksjonærer (NOK per aksje)			
Resultat per aksje (= utvannet resultat per aksje)	15	(0,3)	(3,6)

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet

[Last ned til Excel](#)

Utvidet resultat konsern

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2012	2011
Årsresultat		(52)	(698)
Utvidet resultat:			
Omklassifisering av tidligere oppregulering i REC til resultatet ved salg	11		(194)
Skatt på verdiendring investering i REC			2
Verdiendring på sikringskontrakter		(1)	
Omregningsdifferanser		(13)	
Utvidet resultat etter skatt		(14)	(192)
Årets totalresultat		(66)	(890)
Totalresultat tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		(64)	(888)
Ikke-kontrollerende eierinteresser		(2)	(2)
Årets totalresultat		(66)	(890)

Note 1 til 29 er en integrert del av konsernregnskapet.

[Last ned til Excel](#)

Noter konsern

Noter konsern

Note 1 Generell informasjon

Hafslund ASA (selskapet) med datterselskaper (senere omtalt som Hafslund eller konsernet) er et av de største børsnoterte energikonsernene i Norden. Hafslund er landets største nettselskap, størst innen strømsalg, størst innen fjernvarme, og en middels stor norsk kraftprodusent.

Hafslund-konsernet driver sin virksomhet gjennom datterselskaper og tilknyttete selskaper og opererer i det alt vesentlige innenfor det norske og svenske markedet. Hovedkontoret ligger i Oslo. Selskapet er notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 19. mars 2013.

[Last ned som dokument](#)

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avlagte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB.

Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost-prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, samt finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av konsernet

Det er ingen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som er trådt i kraft med virkning for finansregnskap for 2012, som er vurdert å ha en vesentlig effekt for konsernregnskapet.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger.

- IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap* er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.
- IAS 19 *Ansattytelser* ble endret i juni 2011. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat når de oppstår, en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at man erstatter

rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med netto rentebeløp beregnet ved diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Se punkt 2.18 for nærmere omtale av konsekvensene av endringene i IAS 19.

- IFRS 9 *Financial Instruments* regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles i to kategorier: de som måles til virkelig verdi og de som måles til amortisert kost. Klassifisering gjøres ved første gangs regnskapsføring, og avhenger av konsernets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikken ved de kontraktsfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen for finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi er at den delen av endring i virkelig verdi som skyldes selskapets egen kredittisiko føres over utvidet resultat i stedet for resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en periodiseringsfeil i resultatmålingen. Hafslund har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Hafslund vil også se på konsekvensene av de gjenstående delfasene av IFRS 9 når disse er slutført av IASB.
- IFRS 10 *Consolidated Financial Statements* er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden forventes ikke å påvirke konsernregnskapet. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- IFRS 12 *Disclosures of Interests in Other Entities* inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttete selskaper, selskaper for særskilte formål "SPE" og andre ikke-balanserte selskaper. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Hafslund planlegger å anvende standarden for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- IFRS 13 *Fair Value Measurement* definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden gir kun veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS-standarder. Hafslund benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13, men det forventes ingen vesentlig regnskapsmessig effekt. Hafslund planlegger å anvende standarden for regnskapsåret 2013.
- IFRS 11 *Joint Arrangements* erstatter IAS 31 *Interests in Joint Ventures* and SIC-13 *Jointly-controlled Entities – Non-monetary Contributions by Venturers*. IFRS 11 fjerner opsjonen for å konsolidere felleskontrollerte virksomheter ved bruk av bruttometoden. Felleskontrollert virksomhet skal regnskapsmessig behandles ved bruk av egenkapitalmetoden. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 11, men det forventes ingen vesentlig regnskapsmessig effekt. Se note 9 for mer informasjon knyttet til bruk av bruttometoden. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.

For øvrig er det ingen andre vedtatte IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskap

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolidering når kontroll opphører.

Konsernet vurderer også om det foreligger kontroll der man ikke har mer enn 50 prosent av stemmerettene, men likevel i

praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll). Faktisk kontroll kan oppstå i situasjoner hvor øvrige stemmeretter er spredt på et stort antall eiere som ikke realistisk er i stand til å organisere sin stemmegivning. I vurderingen av faktisk kontroll tillegges det faktum at konsernet kan velge det styret det ønsker avgjørende vekt.

Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte selskapet måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte selskapets nettoeiendeler. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen. Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingete vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i utvidet resultat dersom det betingete vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld. Det foretas ikke ny verdimåling av betingete vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom summen av vederlaget, virkelig verdi av tidligere eierandeler og eventuell virkelig verdi av ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av identifiserbare nettoeiendeler i det oppkjøpte selskapet, balanseføres differansen som goodwill jfr 2.6. Er summen lavere enn selskapets nettoeiendeler, resultatføres differansen.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartete prinsipper, der datterselskapenes regnskapsprinsipper samsvarer med konsernets valgte prinsipper. Konserninterne transaksjoner, mellomværender, inntekter og kostnader elimineres. Gevinst- og tapselement i en balanseført eiendel oppstått som følge av en konsernintern transaksjon elimineres også.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

b) Tilknyttete selskaper

Tilknyttete selskaper er selskaper hvor Hafslund ASA har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder resultatføres og justerer balanseført verdi av investeringen. Balanseført beløp inkluderer også eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet, redusert med eventuelle senere nedskrivninger. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttete selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og justerer også balanseført verdi av investeringen. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttete selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttete selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens balanseførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje sammen med regnskapslinje «Andel resultat i tilknyttete selskap».

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttete selskaper, regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærene utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttete selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

c) Felleskontrollert virksomhet

Hafslund eier 49 prosent av aksjene i Energibolaget i Sverige Holding AB, og har sammen med andre aksjonærer bestemmende innflytelse i selskapet. Konsernets andel i selskapet er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet etter bruttometoden fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet. Se også note 9.

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres etter samme struktur som i konsernets interne rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet, og presentasjonsvalutaen til konsernet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til kursen på balansetidspunktet. Realisert valutagevinst eller –tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i utenlandsk valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og –tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Andre valutagevinster og –tap presenteres på linjen for andre (tap)/gevinster – netto.

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

c) Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- a) Balansen, inkludert goodwill og merverdier ved oppkjøp, er omregnet til balansedagens kurs.
- b) Inntekter og kostnader omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs.
- c) Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20 – 50 år
Annen fornybar energianlegg	10 – 50 år

Nettanlegg	14 – 50 år
Fiber, teknisk utstyr og løsøre	3 – 30 år
Annen eiendom	20 – 50 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres under andre (tap)/gevinster - netto og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Vannfallsrettigheter er vurdert å være en tidsubegrenset eiendel der det ikke foreligger hjemfallsrett, og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger og testes årlig for verdifall. For etterfølgende vurdering av behov for nedskrivning blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill tilhørende den solgte virksomheten.

c) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kundeporteføljene har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. Avskrivning foretas lineært over forventet gjennomsnittlig avtaleperiode.

d) Akkvisisjonskostnader (Customer purchase order)

Akkvisisjonskostnader ved tilgang av nye kunder fra noen definerte salgskanaler er balanseført til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Akkvisisjonskostnadene har begrenset utbyttbar levetid og ses opp mot forventet levetid på kundeforholdet. Hafslund har valgt å avskrive akkvisisjonskostnader lineært over fem år basert på opparbeidet erfaring. Anskaffelseskost omfatter kun direkte salgskostnader, og hver enkelt kundeportefølje følges opp separat.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi med fradrag av salgskostnader. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

2.9 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) til virkelig verdi over resultatet, b) utlån og fordringer og c) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelse.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: i) finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og ii) finansielle eiendeler som ledelsen initielt har valgt å klassifisere til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under andre (tap)/gevinster – netto i den perioden de oppstår. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de holdes for handelsformål, eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. For senere perioder måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer i balansen, samt kontanter og kontantekvivalenter (se note 2.12 og 2.13).

c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien, eller som ikke tilhører noen annen kategori. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. For etterfølgende perioder måles eiendelene til virkelig verdi. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

d) Verdifall på finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det hvorvidt det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger, og verdireduksjoner tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til det konsoliderte resultatregnskapet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføring av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuell type sikring. Hafslund øremerker enkelte derivater i følgende sikringstype:

- Sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenterer Hafslund sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Hafslund dokumenterer også sin vurdering av hvorvidt derivatene som benyttes er svært effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden.

Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 10. Endringer i egenkapitalen som følge av sikring, og som er ført over utvidet resultat vises i oppstilling over utvidet resultat for konsernet. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

a) Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiseres som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring, regnskapsføres over utvidet resultat. Gevinst og tap på den ineffektive delen resultatføres som «Netto andre (tap) gevinster».

Sikringsgevinster eller – tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatregnskapet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet (for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted). Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som «Netto andre (tap) gevinster».

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstillende kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen, og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført, omklassifiseres balanseført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatregnskapet på linjen «Netto andre (tap) gevinster».

Konsesjonskraft

Hafslund har avtaler om levering av konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser. Konsesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør som blir løpende kostnadsført. Leveransen av konsesjonskraft er å anse som en lovmessig plikt, og inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris.

Elsertifikat

Hafslund kjøper inn elsertifikater både til spotpris og gjennom forwardkontrakter. Ved utgangen av 2012 ligger beholdningen av elsertifikat i krafthandelsvirksomheten til Hafslund. Beholdningen av fysiske kontrakter er vurdert til netto salgsverdi og forwardkontraktene til virkelig verdi, se også note 3 og 10.

2.11 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av først-inn, først-ut-metoden (FIFO).

2.12 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, fratrukket avsetning for intruffet tap.

2.13 Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

2.14 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres vederlaget, inkludert eventuelle transaksjonskostnader fratrukket skatt, til reduksjon i egenkapitalen (tilordnet morselskapets aksjonærer) inntil aksjene blir annullert, utstedt på nytt eller solgt. Dersom egne aksjer senere blir solgt eller utstedt på nytt, føres vederlaget, fratrukket direkte transaksjonskostnader og tilknyttete skattevirkninger, som økning av egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer.

2.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.16 Lån

Lån måles, styres og følges opp basert på virkelig verdi i henhold til interne risikostyringsprosedyrer, og endring i virkelig verdi kommuniseres i den interne ledelsesrapporteringen. Inntil 31. desember 2009 ble lånene regnskapsført til virkelig verdi over resultatet i henhold til Fair value option (FVO), og disse lånene vil fortsette å bli regnskapsført på samme måte til de blir innfridd. Disse lånene ble regnskapsført til virkelig verdi når utbetaling av lånet fant sted, og transaksjonskostnader ble

utgiftsført direkte. For lån med anskaffelsestidspunkt etter 1.januar 2010 har Hafslund valgt å ikke benytte seg av FVO, og disse lånene regnskapsføres til amortisert kost. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.17 Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller føres også skatten mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Skattekostnaden beregnes i samsvar med de skattesatser, -lover og -regler som er vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig. Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Dersom konsernet deltar i en transaksjon om kjøp av en eiendel eller gjeld som ikke er en del av en foretaksintegrasjon og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskapsmessig eller skattemessig resultat, regnskapsføres ikke utsatt skatt på transaksjonstidspunktet. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttete selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid. Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Kraftproduksjonsvirksomheten er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Utover alminnelig inntektsskatt og eiendomsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 30 prosent av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt inkludert renter. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen.

Kraftproduksjonsvirksomheten belastes også med eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 prosent av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

2.18 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

a) Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Hafslund har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening.

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (OMF renten) i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Hafslund har vurdert det riktig å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente. Dette er basert på systematiske tester

utført av selskapets aktuar Gabler Wassum AS om det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet. Resultatet av gjennomgangen tilsier at det er et betydelig marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, og dette markedet er konsentrert til OMF «obligasjoner med fortrinnsrett». Videre har det norske markedet blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating, forhold som også tilsier at det er obligasjoner med høy kredittverdighet. Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til cirka 13 år.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventete gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode. Endringer i pensjonsplanens ytelser kostnadsføres eller inntektsføres løpende i resultatregnskapet, med mindre rettighetene etter den nye pensjonsplanen er betinget av at arbeidstakeren blir værende i tjeneste i en spesifisert tidsperiode (opptjeningsperioden). I dette tilfellet amortiseres kostnaden knyttet til endret ytelse lineært over opptjeningsperioden.

Fra 1. januar 2013 vil Hafslund endre regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner. Endringen medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat når de oppstår, en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening, og at man erstatter rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler med netto rentebeløp beregnet ved diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel).

Aktuarberegninger foretatt for Hafslund viser at ikke resultatførte estimatavvik (korridoren) utgjør 397 millioner kroner per 31. desember 2012, noe som vil medføre en egenkapitalbelastning på 286 millioner kroner ved implementeringen 1. januar 2013. Se også note 19. I tillegg vil beløp som tidligere har inngått i pensjonskostnaden som Amortisering av estimeringsstap/(gevinst) reklassifiseres til utvidet resultat. For 2012 utgjør dette beløpet 83 millioner kroner. Videre skal det beregnes en netto rentekostnad basert på diskonteringsrenten, noe som vil medføre at pensjonskostnaden øker med 26 millioner kroner. Netto effekt på pensjonskostnaden som følge av endret pensjonsstandard er estimert til 57 millioner kroner i redusert kostnad for 2012 omarbeidet.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

b) Bonusordninger

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling etter en beregning som dels tar utgangspunkt i resultatet til morselskapets aksjonærer og dels individuelle forhold. Konsernet regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktmessige forpliktelser eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selvpålagt forpliktelse.

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad ved tildeling av egne aksjer til ansatte. Kostnadsføring foretas lineært over opptjeningsperioden og presenteres som lønnskostnader. Verdien måles til aksjens markedsverdi på tildelingstidspunktet. Ved kostnadsføring regnskapsføres en tilsvarende økning av annen innskutt egenkapital.

c) Sluttvederlag

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes før det normale tidspunktet for pensjonering, eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til en eller flere ansatte i henhold til en formell, detaljert plan som ikke kan trekkes tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen, diskonteres til nåverdi.

2.19 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en plikt som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsrate før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20 Inntektsføring

a) Inntektsføring generelt

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen overføres til kjøper. Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

b) Salg av kraft

Salg av kraft resultatføres på tidspunkt for levering til kunden. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i kraftkontrakter presenteres som salgsinntekter.

c) Nettleie

Nettvirksomhet er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Tillatt inntekt består av inntektsramme fastsatt av regulator (NVE) tillagt overføringskostnader, påslag Enova og eiendomsskatt, samt fratrukket avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekt, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt, defineres som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarer periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Resultatet for 2012 er påvirket av en merinntekt på 268 millioner kroner. I 2011 utgjorde merinntekten 212 millioner kroner. Akkumulert merinntekt på 425 millioner kroner ved utgangen av 2012 tilfredsstiller ikke definisjon av forpliktelse i det konseptuelle rammeverket og er derfor ikke balanseført.

d) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.21 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Konsernet leier noen varige driftsmidler. Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse regnskapsført til det laveste av driftsmiddelets virkelige verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetaling blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjestående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler som er finansielt leaset, blir avskrevet over den korteste av perioden for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Utbytte

Utbytteutbetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

[Last ned som dokument](#)

Note 3 Finansiell risikostyring

Risikostyring i Hafslund handler om å framskaffe en samlet oversikt over den risiko og de muligheter konsernet står overfor, samt styre disse på en best mulig måte innenfor konsernets risikoappetitt, med sikte på oppnåelse av datterselskapenes og konsernets mål. Dette ivaretas best gjennom en proaktiv holdning til risiko og en helhetlig risikostyringsmodell. Risikostyring skal være en integrert del av alle vesentlige beslutningsprosesser i konsernet.

Rammer og instruksjoner for risikostyringen er gitt ved styregodkjente retningslinjer samt tilhørende risikomandater. Risikoansvar tilligger som hovedprinsipp den operasjonelle ledelsen i datterselskapene. Hafslunds virksomhet innebærer eksponering mot en rekke ulike risikofaktorer. Hafslund har en naturlig eksponering mot finansiell risiko i tilknytning til kraftmarkedet, og er i tillegg eksponert for valutarisiko, renterisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko. Hafslund benytter finansielle derivater for å sikre seg økonomisk mot visse finansielle risikoer. Finansielle risikofaktorer som har likhetstrekk på tvers av forretningsområdene er i betydelig grad sentralisert for optimal håndtering av risiko.

a) Kraftpris og volumrisiko

Flere av konsernets resultatenheter er eksponert for risiko knyttet til kraftmarkedet. Den naturlige markedseksponeringen kommer hovedsakelig som følge av eierskap i kraftproduksjon, varmeproduksjon, nettvirksomhet og strømsalg til kunder. Hos forretningsområdet Varme er det også en risiko ved at pris settes ut fra kundens alternativkostnad til oppvarming, som er elektrisitet. Det samme gjelder energigjenvinningsanlegg i Sarpsborg og Fredrikstad, hvor prismekanismer i salgskontraktene gjør at inntektene i større eller mindre grad avhenger av kraftprisen. I tillegg foretar Hafslund aktiv posisjonstaking i kraftmarkedet gjennom konsernets krafthandelsvirksomhet. Krafthandelsfunksjonen i konsernet utfører alle handler i markedet. For strømsalgsvirksomheten er risikostyringen rettet inn mot å redusere svingninger i margin.

Utviklingen i kraftpriser vil sammen med faktorer som påvirker produksjonsvolum, i første rekke værforhold, være av vesentlig betydning for resultatene til produksjonsvirksomheten. Hafslund har i løpet av 2012 gradvis endret fra hovedsakelig spot policy for salg av produsert kraft til en delvis prissikring. Endringen kom som følge av et ønske om å bedre utnytte markedets utsiktene og sikre inntjening og kontantstrøm, særlig i lavprisperioder. Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i forretningsområdet Varme for de kommende 36 måneder for å redusere kraftpriserisiko. I henhold til konsernets sikringspolicy ventes andelen sikring å være betydelig høyere kommende 6 måneder, mot etterfølgende del av perioden. Andelen sikring kan variere og blir gjort på bakgrunn av en samlet vurdering av markedspriser og utsikter, med det formål å oppnå tilfredsstillende priser og redusere endringene i Hafslunds inntjening. Graden av sikring er regulert i et risikomandat vedtatt av styret i Hafslund ASA. Eksponering skal alltid holdes innenfor fastsatte rammer gitt av styret og følges opp av Risk Management funksjonen i konsernet, samt gjennom rapportering til ledelsen og styret i Hafslund ASA.

Som operasjonelt risikostyringsmål i forhold til kraftpriserisiko benytter Hafslund Value at Risk. Daglig Value at Risk (DVaR)-rapporter distribueres til konsernets ledelse, og et sammendrag av rapportene inngår i konsernets månedlige ledelsesrapportering. Per 31. desember 2012 var DVaR for Hafslunds samlede kraftportefølje 35 millioner kroner (2011: 49 millioner kroner). Størsteparten av risikoen henføres til åpen eksponering i forretningsområdene Produksjon og Varme. For å oppnå den ønskete risikoreducerende effekt for kraftporteføljene benyttes standardiserte derivatprodukter som futures, forwards og CfD, samt opsjoner. Sikringshandel gjøres i hovedsak mot, eller cleares hos den nordiske elbørsen Nasdaq OMX Commodities.

b) Valutarisiko

Hafslund har gjeld i fremmed valuta, samt virksomheter som gjennomfører transaksjoner som er eksponert for svingninger i valutakurs. Dette gjelder i særdeleshet handel med kraft og kraftderivater i Euro og SEK. Konsernets finansavdeling er på vegne av de operative enhetene ansvarlig for å styre den samlede valutaeksponering til Hafslund, og utfører alle transaksjoner ut mot markedet. Motgående posisjoner nettes til en viss grad internt mellom selskap. For å redusere valutarisiko benyttes hovedsakelig valutaterminer, og i noen tilfeller valutaopsjoner. Ved låneopptak i utenlandsk valuta sikres hovedstol og basisrente med basisswap på opptrekkstidspunktet. Valutaderivater regnskapsføres til virkelig verdi.

Dersom alle andre faktorer var konstante, og NOK endrer seg mot SEK og Euro med 7,5 prosent, ville dette gi en resultat effekt etter skatt som følge av verdiendring på Hafslunds portefølje av valutaderivater på +/- 15 millioner kroner per 31. desember 2012 (2011: +/- 4 millioner kroner). Sannsynligheten for en resultatmessig negativ kursendring på mer enn 7,5 prosent i løpet av et år er estimert til mindre enn 10 prosent, basert på historiske data og forutsetning om framtidig

normalfordeling. Derivatkontrakter i Euro og SEK er blant annet inngått med formål å sikre framtidige valutaposisjoner tilknyttet kraftderivater som strømsalgsvirksomheten holder for sikringsformål, samt redusere valutarisiko tilknyttet framtidig eurokontantstrøm fra salg av kraftproduksjon.

c) Renterisiko

Hafslunds driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er for en stor del uavhengig av renteendringer. Unntaket er nettvirksomheten der fastsettelsen av inntektsrammen inneholder et vesentlig renteelement. I den økonomiske regulering for nettselskapene i 2012 er avkastningskravet på nettkapitalen knyttet opp mot årsgjennomsnittet av fem års statsobligasjonsrente. Regulering av inntektsramme for nettvirksomheten endres noe fra og med 2013. Knytning mot statsobligasjonsrente faller bort, og inntektene fra nettvirksomheten vil i større grad variere med faktiske lånekostnader og inflasjon. Hafslund er likevel eksponert for renterisiko i forhold til rentebærende gjeld. For lån med flytende rente vil renteendringer påvirke selskapets kontantstrøm. For selskapets lån med opptakstidspunkt før 31. desember 2009 vil renteendringer, inkludert endringer i kredittspread, ha resultat effekt som følge av verdiendringer på lånene. Gjennom 2012 har endring i kredittspread isolert sett medført en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi på 5 millioner kroner (2011: 20 millioner kroner). Kredittspread påvirkes av løpetid, likviditet og risiko. De største bankene publiserer estimat for Hafslunds kredittspread for lån med ulike løpetider, basert på observerte priser i obligasjonsmarkedet. Ved beregning av endring i virkelig verdi på låneporteføljen som følge av endring i Hafslunds kredittspread brukes det en interpolert gjennomsnittlig endring i kredittspread for en durasjon tilsvarende durasjonen på Hafslunds lån og rentederivater.

Hafslund har en blanding av fast- og flytende rentelån i sin låneportefølje. Rentederivater benyttes for å redusere svingninger i kontantstrøm knyttet til finanskostnader. Gjennom rammer for renterisiko har styret besluttet at andelen fastrente for låneporteføljen skal ligge mellom 30 og 60 prosent. Per 31. desember 2012 utgjorde andelen flytende rente cirka 52 prosent (2011: 53 prosent). For å simulere følsomheten for kraftige rentesvingninger har porteføljen av lån og rentederivater per 31. desember 2012 blitt testet mot et skift på +/- 1,5 prosent over hele yield-kurven. Med bakgrunn i historiske data vil man med cirka 90 prosents sannsynlighet ikke oppleve større renteendring enn dette i løpet av et år. Et slikt skift ville medføre en endring i konsernets årlige finanskostnader (justert for skatteeffekt) på 120 millioner kroner (2011: +/- 170 millioner kroner). Dette inkluderer både endringer i rentekostnader som følge av endret kupongrente, endringer i virkelig verdi på fastrentelån, og endringer i virkelig verdi på rentederivater. Fordi inntektsrammen for nettvirksomheten også varierer med svingninger i renten, ville samlet effekt av renteendring på resultat før skatt vært lavere.

d) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrømmen fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Kontantstrømmen fra krafthandelsvirksomheten vil variere blant annet i forhold til prisnivået i markedet. Konsernet har derfor etablert langsiktige, komitterte trekkrettigheter for å sikre tilgjengelig likviditet også i perioder hvor det kan være vanskelig å oppnå finansiering i markedene. Ubenyttete trekkrettigheter per 31. desember 2012 utgjorde 3,9 milliarder kroner (2011: 4,4 milliarder kroner). Se også note 17.

Forfallsanalyse lån:

Millioner kroner

2012	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Lån	(1 846)	(1 447)	(4 239)	(2 255)	(3 008)	(12 795)

2011	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Lån	(1 006)	(796)	(3 115)	(2 836)	(3 096)	(10 849)

e) Kredittrisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner som kjøper strøm eller fjernvarme. I forbindelse med salget av Hafslund Fibernett til PE-fondet EQT ble det ytt en selgerkreditt pålydende 310 millioner kroner over 7 år per 21. desember 2010. Hafslund har foruten dette ingen vesentlig konsentrasjon av kredittrisiko. Oppfølging og innkreving av kundefordringer er sentralisert i en egen resultat enhet i konsernet (Hafslund Fakturaservice). Motpartsrisiko i forhold til krafthandelsvirksomheten minimeres gjennom at man hovedsakelig bruker standardiserte kontrakter og oppgjør via Nasdaq

OMX Commodities, samt inngåelse av bilaterale avtaler mot kommunale og statlige selskaper.

Risikomandat for rente og valuta, som er forankret i styrevedtak, inneholder retningslinjer for kredittverdighet for institusjonelle motparter

Hovedtyngden av forfalte kundefordringer per 31. desember 2012 ligger i forretningsområdet Marked, og gjelder i all hovedsak fordringer mot private strømkunder. Det er avsatt 28 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen (2011: 49 millioner kroner). Nedgangen skyldes realisering av en tidligere særskilt avsetning på totalt 18 millioner kroner. Kundefordringer som var ubetalt fra 30 dager etter forfall, var på 103 millioner kroner (2011: 118 millioner kroner). De som var ubetalt fra 0 til 30 dager fra forfall var på 171 millioner kroner (2011: 169 millioner kroner).

Kundefordringer per 31. desember fordeler seg som følger i antall dager etter forfall:

Millioner kroner

2012	Ikke forfalt	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	657	95	25	20	79	876

2011	Ikke forfalt	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
Kundefordringer	525	137	35	27	87	811

Forfallsanalyse for finansielle poster:

Millioner kroner

2012	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater		(7)	(17)	(48)	44	(28)
Valutaderivater	(1)	9	(1)	(1)		6
Kraftderivater	7	3	15			25
Elsertifikat	10		1			11
Leverandørgjeld	(454)					(454)
Sum	(438)	5	(2)	(49)	44	(440)

2011	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater	(1)	(1)	(26)	(19)	12	(34)
Valutaderivater	(5)	2	4			1
Kraftderivater	(44)	(2)	11	8		(27)
Leverandørgjeld	(481)					(481)
Sum	(531)	(1)	(11)	(11)	12	(541)

Kapitalforvaltning

Hafslund overvåker kapitalforvaltningen med utgangspunkt i utviklingen i egenkapitalandelen, netto rentebærende gjeld og kontantstrøm fra driften. Ved utgangen av 2012 var egenkapitalandelen 31 prosent. Hafslund har langsiktig finansiering som sikrer handlefrihet også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene. Ved utgangen av 2012 hadde konsernet ubenyttete trekkrettigheter som er tilstrekkelige til å dekke konsernets refinansieringsbehov de neste 12 måneder.

Millioner kroner	2012	2011
Totale lån	11 541	10 849
Kontanter, kontantekvivalenter og rentebærende fordringer	(893)	(1 528)
Netto rentebærende gjeld	10 648	9 321
Driftsresultat før avskrivninger	2 113	1 145
Egenkapital	7 575	8 131
Egenkapitalandel %	31 %	33 %
Totalkapital	24 794	24 666

Vurdering av virkelig verdi

Finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

1. Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
2. Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
3. I tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte framtidige kontantstrømmer og/eller multiplert basert på vurdering mot sammenliknbare selskaper.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi:

Millioner kroner

2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
Aksjer og andeler		1		1
Derivater			86	86
Sum eiendeler		1	86	87

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:

Lån		6 774		6 774
Derivater			72	72
Sum forpliktelser		6 774	72	6 846

2011	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
Aksjer og andeler		102		102
Derivater			26	26
Sum eiendeler		102	26	128

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:			
Lån	7 843		7 843
Derivater		86	86
Sum forpliktelser	7 843	86	7 929

Kundefordringer og andre fordringer

For kundefordringer og andre kortsiktige fordringer er pålydende verdi justert for avsetninger ansett som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

Rente, valuta og kraftderivater

Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte, framtidige kontantstrømmer, basert på noterte swaprenter per balansedagen. Virkelig verdi av forwardkontrakter i utenlandsk valuta beregnes ved å benytte kursene i forwardmarkedet på balansedagen. Virkelig verdi av valutaopsjoner beregnes ved hjelp av opsjonspringsmodeller basert på noterte forwardkurser på balansedagen. Virkelig verdi for kraftderivater som handles på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities (tidligere Nord Pool), er verdsatt i henhold til gjeldende priser på Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For kraftderivater som er handlet utenfor børs, estimeres verdi som nåverdi av framtidige kontantstrømmer, basert på forwardpriser fra Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For langsiktige kontrakter av vesentlig størrelse er kontantstrømmene neddiskontert.

Lån

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsats er rentekurven for norske swaprenter tillagt Hafslunds kredittspreader benyttet.

Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

For leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld anses balanseført verdi som en rimelig tilnærming til virkelig verdi.

[Last ned som dokument](#)

Note 4 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Hafslund benytter estimer og gjør forutsetninger knyttet til framtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Forskjellen som oppstår mellom estimer og virkelig verdi regnskapsføres i den perioden de blir kjent, dersom de vedrører denne periodene. Dersom forskjellen vedrører både inneværende og framtidige perioder, regnskapsføres den fordelt på de aktuelle perioder.

Estimer og forutsetninger, hvor skjønnsmessige vurderinger har vesentlig effekt for balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor:

Salg og distribusjon av strøm

Endelig avregning knyttet til salg og distribusjon av strøm avsluttes etter at årsregnskapet er avlagt for store deler av kundebasen innen nett- og strømsalgsvirksomhetene. Som grunnlag for estimering av inntektene tas det utgangspunkt i fysisk levert kraftvolum for perioden. Fysisk levert volum fordeles etter prognostisert forbruk per kundegruppe og prisplan. Det er en viss usikkerhet knyttet til volumavvik på fordelingen mellom de ulike segmentenes priser. Balanseførte opptjente inntekter per utgangen av 2012 er 1 068 millioner kroner. Totale inntekter knyttet til salg og distribusjon av strøm var i 2012 10 429 millioner kroner.

Estimert verdifall på goodwill og varige driftsmidler

Verdien på balanseførte eiendeler vil i stor grad være bygget på skjønn og estimer. Spesielt gjelder det eiendeler som i

utgangspunktet ikke blir avskrevet eller amortisert. I Hafslund-konsernet vil dette i hovedsak dreie seg om goodwill og vannfallsrettigheter med ubestemt levetid. Hafslund gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og varige driftsmidler, jf note 2.7. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi, med unntak av Biowood Norway, som er besluttet avvirket. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se note 8 for beskrivelse av verdifallstester.

Lån til virkelig verdi

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Endringen i kredittspreader i løpet av 2012 utgjør isolert sett en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi på 5 millioner kroner.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Hafslund bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av framtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser Hafslund hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen, se også note 2.18. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Endring i diskonteringsrente på 0,5 prosentpoeng medfører en endring på 13 - 17 prosent i brutto pensjonsforpliktelse. Tilleggsinformasjon er gitt i note 19.

Usikre forpliktelser

Ved vurdering av usikre forpliktelser må ledelsen utøve skjønnsmessige vurderinger for å fastsette hvorvidt det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en hendelse skal medføre økonomiske forpliktelser for konsernet, samt bestemme beste estimat for framtidige utbetalinger. Se note 27 for nærmere beskrivelse av usikre forpliktelser.

[Last ned som dokument](#)

Note 5 Segmentinformasjon

Konsernledelsen utgjør konsernets øverste beslutningstaker. Hafslund rapporterer forretningsområder som driftssegmenter. Hafslund har de siste årene hatt en tydeligere satsing på fornybar energi innen vannkraft og varme, samt videreutvikling av infrastruktur for energi og nordisk vekst innen strømsalg. Hafslunds virksomhet organiseres i forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked.

Konsernledelsen vurderer segmentenes prestasjoner og lønnsomhet basert på driftsresultat og avkastning på engasjert kapital. Driftsresultatet i segmentinformasjonen er identisk med det som presenteres i resultatoppstillingen for konsernet. Renteinntekter og -kostnader allokteres ikke til segmentene, da dette er aktiviteter som styres av en sentral finansavdeling som en del av konsernets samlede likviditetssituasjon. Transaksjoner mellom segmentene gjennomføres i henhold til armlengdeprinsippet.

Millioner kroner	Produksjon		Varme		Nett		Marked	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Brutto segmentsalg	755	1 024	1 107	1 120	3 992	4 202	5 537	7 275
Salg mellom segmenter	(102)	15	3	5	3	34	267	241
Salgsinntekter	857	1 009	1 104	1 115	3 989	4 167	5 270	7 034
Driftsresultat	442	724	(83)	102	515	469	364	277

Finanskostnader	(62)	(34)	(58)	(95)	(101)	(84)	34	3
Skattekostnad	(221)	(399)	36	(2)	(298)	(114)	(112)	(95)
Årsresultat	159	289	(105)	9	116	275	286	220
Avskrivninger driftsmidler	(45)	(45)	(155)	(157)	(504)	(514)	(12)	(9)
Nedskrivning driftsmidler			(240)					
Avskrivninger immaterielle eiendeler							(1)	(7)
Tap på fordringer			(1)	(6)	(12)	(37)	(32)	(17)
Engasjert kapital	4 776	4 464	5 576	5 464	9 237	9 257	1 753	1 215
Investeringer	24	62	326	463	497	444	180	107

Millioner kroner	Annen virksomhet		Elimineringer		Konsern	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Brutto segmentsalg	438	565	(362)	(481)	11 466	13 704
Salg mellom segmenter	192	186	(362)	(481)		
Salgsinntekter	246	379			11 466	13 704
Driftsresultat	(383)	(1 228)			854	343
Finanskostnader	(371)	(373)			(557)	(584)
Skattekostnad	246	153			(349)	(456)
Årsresultat	(508)	(1 491)			(52)	(698)
Avskrivninger driftsmidler	(59)	(67)			(775)	(793)
Nedskrivninger driftsmidler	(242)				(482)	
Avskrivninger immaterielle eiendeler	(1)	(3)			(2)	(10)
Tap på fordringer	(1)	(14)			(46)	(74)
Engasjert kapital	323	519			21 665	20 918
Investeringer	52	139			1 079	1 215

Se også analytisk informasjon for andre nøkkeltall for segmentene.

Avstemming av engasjert kapital mot egenkapital (millioner kroner):

	2012	2011
Engasjert kapital	21 665	20 918
Betalbar skatt	(338)	(280)
Utsatt skatt	(3 104)	(3 186)
Lån	(11 541)	(10 849)
Betalingsmidler	223	870

Rentebærende fordringer	396	431
Annet	274	227
Egenkapital	7 575	8 131

Inntekter analysert etter kategori (millioner kroner):

	2012	2011
Salg av strøm	5 124	7 026
Kraftproduksjon	708	1 137
Varmesalg	1 042	977
Distribusjonsinntekter	3 658	3 913
Andre inntekter	934	651
Sum	11 466	13 704

Størstedelen av inntektene kommer fra energikunder lokalisert rundt Oslo, Akershus og Østfold, hvor også en betydelig del av Hafslund sine eiendeler er lokalisert. Inntekter fra konsernets strømselskaper i Sverige utgjør 759 millioner kroner, mens engasjert kapital i de svenske selskapene er 154 millioner kroner.

[Last ned til Excel](#)

Note 6 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Tekn.utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Varmeanlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Balansført verdi per 31. desember 2010	394	3 712	4 072	8 650	1 563	167	18 557
Regnskapsåret 2011							
Balansført verdi per 1. januar 2011	394	3 712	4 072	8 650	1 563	167	18 557
Driftsinvesteringer	89				1 080		1 169
Balansførte lånekostnader					38		38
Overført fra anlegg under utførelse	60	386	256	440	(1 142)		
Avgang til bokført verdi	(19)			(316)	(2)	(4)	(341)
Avskrivninger 2011	(148)	(45)	(151)	(446)		(3)	(793)
Balansført verdi per 31. desember 2011	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Per 31. desember 2011							
Anskaffelseskost	1 853	7 211	4 930	13 423	1 852	198	29 467
Akkumulerte avskrivninger	(1 334)	(3 158)	(754)	(5 095)	(13)	(38)	(10 393)
Akkumulerte nedskrivninger	(143)				(300)		(443)
Balansført verdi per 31. desember 2011	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632

Regnskapsåret 2012							
Balanseført verdi per 1. januar 2012	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Driftsinvesteringer	39	24			956	1	1 020
Balanseførte lånekostnader					14		14
Overført fra anlegg under utførelse	55		647	390	(1 163)	71	
Avgang anskaffelseskost	(209)						(209)
Avgang akkumulerte avskrivninger	31						31
Avgang akkumulerte nedskrivninger	135			(1)			134
Avskrivninger 2012	(109)	(47)	(158)	(452)	(4)	(5)	(775)
Nedskrivninger 2012	(18)		(309)		(85)	(70)	(482)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 357	8 265	1 257	157	18 365

Per 31. desember 2012

Anskaffelseskost	1 738	7 235	5 577	13 813	1 659	270	30 292
Akkumulerte avskrivninger	(1 412)	(3 205)	(912)	(5 548)	(17)	(43)	(11 138)
Akkumulerte nedskrivninger	(26)		(309)	(1)	(385)	(70)	(791)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 357	8 265	1 257	157	18 365
Kapitaliseringsssats lånekostnader					4,9%		
Avskrivningsprosent	3-33	2-5	2-10	2-7		0-5	

Konsernet balansefører lånekostnader med 14 millioner kroner i 2012 på eiendeler som kvalifiserer for det. Veid gjennomsnittlig lånerente for konsernet er benyttet.

Det vises til note 8 vedrørende gjennomførte verdifallstester.

Konsernet har per 31. desember 2012 samlede framtidige leieforpliktelser knyttet til kontorbygg og trafostasjoner på 1118 millioner kroner i nominelt beløp:

Millioner kroner

2013	121
2014	123
2015	126
2016	129
2017	133
2018 og senere	486
Samlede leieforpliktelser	1 118

Leiekontraktene er operasjonelle og har varierende betalingsterminer, prisreguleringsklausul og rett til forlengelse av leieforholdet. I 2012 ble det resultatført 121 millioner kroner i leie av kontorbygg og trafostasjoner.

[Last ned til Excel](#)

Note 7 Immaterielle eiendeler

Millioner kroner	Kunde- porteføljer	Vannfalls- rettigheter	Customer purchase order (CPO)	Sum	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Balansført verdi per 31. desember 2010	34	253		287	2 102	2 389
Regnskapsåret 2011						
Driftsinvesteringer					7	7
Avgang					(5)	(5)
Avskrivninger	(10)			(10)		(10)
Balansført verdi per 31. desember 2011	24	253		277	2 104	2 381
Per 31. desember 2011						
Anskaffelseskost	92	356		448	2 720	3 168
Akkumulerte avskrivninger	(68)	(103)		(171)	(518)	(689)
Akkumulerte nedskrivninger					(98)	(98)
Balansført verdi per 31. desember 2011	24	253		277	2 104	2 381
Regnskapsåret 2012						
Driftsinvesteringer			45	45	14	59
Avgang anskaffelseskost	(2)			(2)	(99)	(101)
Avgang akkumulerte nedskrivninger					98	98
Avskrivninger	(2)			(2)		(2)
Omregningsdifferanser					(3)	(3)
Balansført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432
Per 31. desember 2012						
Anskaffelseskost	90	356	45	491	2 632	3 123
Akkumulerte avskrivninger	(70)	(103)		(173)	(518)	(691)
Balansført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432

Det vises til note 8 vedrørende gjennomførte verdifallstester.

[Last ned til Excel](#)

Note 8 Verdifallstester

Hafslund har betydelige eiendeler, både varige driftsmidler og immaterielle eiendeler, hvor balansførte verdier baserer seg

på estimater. Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, og avskrives lineært til restverdi over forventet utnyttbar levetid. Varige driftsmidler knyttet til produksjonsvirksomheten ble ved implementeringen av IFRS verdsett til virkelig verdi. Restverdi og utnyttbar levetid estimeres. Goodwill har ingen direkte anskaffelseskost, men baseres på konsernets egne verdsettelse i forbindelse med virksomhetsoppkjøp. Goodwill allokteres til relevante kontantgenererende enheter. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid samt goodwill avskrives ikke. Disse eiendelene testes derfor årlig for verdifall.

Kontantstrømmer knyttet til resultatenehetene identifiseres og neddiskonteres. Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. Nåverdien av fremtidige kontantstrømmer tar utgangspunkt i budsjett for 2013 samt prognoser for de fire påfølgende årene før terminalverdien fastsettes. For Nett og Varme benyttes kontantstrømmer for en lengre periode før terminalverdien fastsettes, da disse er forutsigbare på lengre sikt. Benyttet diskonteringsrente reflekterer den spesifikke risikoen til den kontantgenererende enheten.

Hafslund overvåker løpende indikasjoner på mulig verdifall. I tilfelle indikasjoner på mulig verdifall gjennomføres verdifalltester umiddelbart. Dersom verdifallstestene tilsier at de balanseførte verdiene ikke lenger kan forsvares foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. De gjennomførte verdifalltestene i 2012 resulterte i at driftsmidler og immaterielle eiendeler knyttet til BioWood Norway AS ble nedskrevet med 229 millioner kroner og energigjenvinningsanlegget Bio-EI Fredrikstad (Varme) ble nedskrevet med 240 millioner kroner.

Tabellen nedenfor viser balanseførte verdier fordelt på de enkelte kontantgenererende enhetene ved utgangen av 2012:

Millioner kroner

Resultatenhet	Driftsmidler	Immaterielle eiendeler	Sum	Akkumulerte nedskrivninger	Diskonteringsrente før skatt	Terminalverdi år	Vekst terminalverdi
Produksjon	4 093	260	4 353		7,7%	2018	1,5%
Nett	8 829	266	9 095		6,7%	2043	1,5%
Varme	4 860	582	5 442	240	7,9% - 8,3%	2028	1,5%
Marked	248	1 276	1 524		8,9%	2018	1,5%
BioWood Norway	63		63	529	NA	NA	NA
Annen virksomhet	272	48	320	22	10,8 % - 11,9 %	2018	1,5%
Sum	18 365	2 432	20 797	791			

Fremtidige kontantstrømmer legger til grunn en rekke forutsetninger. Kraftpris er hentet fra forward noteringer Nasdaq OMX på tidspunkt for de gjennomførte verdifalltestene. For 2017 er det lagt til grunn en kraftpris på 31,3 øre/kWh. Det forutsettes normalproduksjon for produksjons- og varmekapasiteten. Normalproduksjon for produksjonsvirksomheten på 3100 GWh legger til grunn 10 års vannhistorikk justert for effektivitetsforbedringer. Normalproduksjon på 1688 GWh i 2013 for fjernvarmekapasiteten (inngår i Varme) legger til grunn snitt temperaturforhold siste 10 år, justert for eksisterende og planlagte kundetilknøyninger. Innen strømsalg legges til grunn flat kundeutvikling etter 2015, ingen endringer i forbruksmønster og svakt fallende marginutvikling. Dagens inntektsrammemodell for nettvirksomheten forutsettes videreført frem til terminalåret, hensyntatt ny modell for fastsettelse av NVE-renten fra 2013.

BioWood Norway har siden oppstart i juni 2010 ikke levert tilfredsstillende resultater. Det er få tegn til snarlig bedring av dagens markedsforhold med overkapasitet og lave pelletspriser. Det langsiktige kontraktmarkedet for pellets er også svakt. Dette, sammen med produksjonstekniske utfordringer hvor maksimal produksjonskapasitet ikke er nådd, medførte at det ble foretatt samlede nedskrivninger av produksjonsanlegget og råvarelager, og avsetninger relatert til avtaler og tvistesaker i 3. kvartal på 271 millioner kroner. Den 21. november 2012 besluttet styret i BioWood Norway AS å avvikle virksomheten. Anlegg og tomt er balanseført til 63 millioner kroner ved utgangen av 2012, basert på forventet netto salgsværdi.

Lønnsomheten til bioanlegget Bio-EI Fredrikstad (inngår i Varme) er sterkt påvirket av avfallsprisene, noe som representerer en inntekt for anlegget. Energigjenvinningsanleggets framtidige lønnsomhet er avhengig av en positiv utvikling innen avfallsmarkedet. Avfallsprisene har falt ytterligere i løpet av 2012, med få tegn til snarlig bedring. Fallet i avfallsprisene skyldes overkapasitet som følge av betydelig utvikling av kapasiteten både i Norge og Sverige. Fallet i avfallsprisene svekker anleggets lønnsomhet både på kort og lengre sikt. Det forutsettes at prisen for mottak av avfall (inntekt) er 330 kroner/tonn i

2017, en økning fra priser rundt 200 til 240 kroner/tonn i slutten av 2012. Som følge av dette ble anlegget nedskrevet med 240 millioner kroner i 3. kvartal 2012. Anlegget har en balanseført verdi på 101 millioner kroner ved utgangen av 2012.

Sensitivitet ved estimering av gjenvinnbart beløp

De gjennomførte sensitivitetstestene viser god robusthet for de kapitaltunge enhetene i konsernet. Estimering av gjenvinnbart beløp baserer seg på antakelser om framtidig utvikling på en rekke områder. Dette vil blant annet være framtidig utvikling i rammebetingelser, kraftpriser, temperatur, økonomisk vekst og forbruksmønster. Hafslund-konsernet har gjennomført sensitivetsanalyser hvor en har sett på hvilke konsekvenser ulike endringer i forutsetningene har på gjenvinnbart beløp. Dette gjelder for eksempel fall i kraftpriser, lavere energiproduksjon, en reduksjon på 20 prosent av kontantstrømmen i terminalverdiåret, eller en økning på 20 prosent i diskonteringsrenten. Gjenvinnbart beløp for konsernet er mest sensitiv for endringer i kraftpris og regulatorisk utvikling innen nettvirksomheten. En permanent reduksjon i kraftprisene på 20 prosent reduserer gjenvinnbart beløp med omtrent 2,5 milliarder kroner, og innebærer ingen nedskrivningsbehov for konsernet.

[Last ned til Excel](#)

Note 9 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Anskaffelseskost	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel
Rakkestad Energiverk AS	2001	43	Rakkestad	33%	33%
Infratek ASA	2009	380	Oslo	43,3%	43,3%
Glommens og Laagens Brukseierforening	1903		Lillehammer	22,3%	22,3%
Energy Future Invest AS	2012	157	Gjøvik	49,5%	49,5%

Millioner kroner	2012	2011
Balanseført verdi 1. januar 2012	426	430
Tilgang	157	
Andel resultat	15	30
Utbytte	(43)	(27)
Korrigert fjorårsresultat Infratek ASA	5	(7)
Balanseført verdi 31. desember 2012	560	426
Årets avskrivning merverdi	1	1
Merverdi per 31. desember 2012	6	7

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de tilknyttete selskapene, hvorav Infratek ASA er børsnotert:

	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Salgsinntekter	Årets resultat
Rakkestad Energiverk AS	Rakkestad	36	11	24	2
Infratek ASA	Oslo	640	339	663	31
Glommens og Laagens Brukseierforening	Lillehammer	51	6	16	0

Energy Future Invest AS	Gjøvik	159	24	94	(18)
Sum		727	355	703	15

Konsernet har en 49 prosent eierandel i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS), og har sammen med andre aksjonærer bestemmende innflytelse i selskapet. Konsernets andel i selskapet er konsolidert linje for linje i konsernregnskapet etter bruttometoden. Beløpene under viser konsernets 49 prosent andel av eiendeler og gjeld, salg og resultat av investeringen i EBS.

	2012	2011
Eiendeler:		
Anleggsmidler	5	6
Omløpsmidler	226	253
Sum eiendeler	231	259
Gjeld:		
Langsiktig gjeld		10
Kortsiktig gjeld	114	154
Sum gjeld	114	164
Netto eiendeler	117	95
Inntekter	478	459
Kostnader	(456)	(431)
Årsresultat	22	28

[Last ned til Excel](#)

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter er anvendt for finansielle eiendeler i balansen:

Millioner kroner	Derivater benyttet for sikringsformål	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Utlån og fordringer	Totalt
Eiendeler per 31. desember 2012				
Langsiktige fordringer			712	712
Aksjer og andeler		1		1

Derivater	1	86		87
Kundefordringer og andre fordringer			2 333	2 333
Kontanter og kontantekvivalenter			223	223
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2012	1	87	3 268	3 356

Eiendeler per 31. desember 2011

Langsiktige fordringer			431	431
Aksjer og andeler		102		102
Derivater		26		26
Kundefordringer og andre fordringer			1 708	1 708
Kontanter og kontantekvivalenter			870	870
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2011		128	3 009	3 137

Forpliktelser per 31. desember 2012	Derivater benyttet for sikringsformål	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forpliktelser	Totalt
Lån		6 774	4 767	11 541
Derivater	2	72		74
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 532	1 532
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2012	2	6 846	6 299	13 147

Forpliktelser per 31. desember 2011

Lån		7 843	3 006	10 849
Derivater		86		86
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 514	1 514
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2011		7 929	4 520	12 449

Endringer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet inngår i posten andre (tap)/gevinster i resultatregnskapet.

Derivater holdt for handelsformål er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Hele den virkelige delen av sikringsinstrumenter er klassifisert som kortsiktig eiendel eller forpliktelse, da den gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder.

Det er ikke resultatført beløp i 2012 grunnet ineffektiv del av konsernets kontantstrømsikring.

a) Valutaterminkontrakter

Nominelt utestående valutaterminkontrakter per 31. desember 2012 er 0,2 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 12 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på valutaterminkontrakter per 31. desember 2012, vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Dette er vanligvis innen 12 måneder fra balansedato.

b) Kraftkontrakter

Nominelt utestående kraftkontrakter per 31. desember 2012 er -2,1 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 12 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på kraftkontrakter per 31. desember 2012 vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Dette er vanligvis innen 12 måneder fra balansedato.

Konsernet har tidligere hatt aksjeinvesteringer i en ventureportefølje. Hafslund og Eidsiva Vekst inngikk 22. desember 2011 avtale om å slå sammen sin investeringsvirksomhet, ved at Hafslunds ventureportefølje ble lagt inn i et felleseid selskap med Eidsiva Vekst; Energy Future Invest AS (EFI). Transaksjonen ble gjennomført med virkning fra 2012, og ga Hafslund en regnskapsmessig gevinst på 21 millioner kroner. Hafslund og Eidsiva eier 49,5 prosent hver av EFI, se også note 9.

[Last ned til Excel](#)

Note 11 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Hafslund solgte sin eierandel i Renewable Energy Corporation (REC) ASA på 89 millioner aksjer (8,93 prosent) 9. desember 2011 til kurs 3,40. Investeringen var klassifisert som «finansielle eiendeler tilgjengelig for salg». Salg og nedskrivning av konsernets investering i REC har medført en omklassifisering av samlet verdiregulering fra utvidet resultat til over resultatet som investering i REC på 192 millioner kroner per 31. desember 2011.

Millioner kroner	2012	2011
Balansført verdi 1. januar		1 584
Avgang		(300)
Realisert (tap)/gevinst ført over resultat		(1 090)
Netto urealisert (tap)/gevinst ført direkte mot egenkapitalen		(194)
Balansført verdi 31. desember		0

[Last ned til Excel](#)

Note 12 Langsiktige fordringer

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Rentebærende lån og fordringer	275	274
Innskudd pensjonskasse	116	116
Overfinansiert pensjonsordning	284	30
Annet	37	42
Sum langsiktige fordringer	712	462

Alle langsiktige fordringer forfaller senere enn 1 år etter balansedagen. Virkelig verdi av langsiktige fordringer tilsvarer balansført verdi.

[Last ned til Excel](#)

Note 13 Kundefordringer og andre fordringer

	2012-12-31	2011-12-31
Kundefordringer	876	811
Avsetning til dekning av tap	(46)	(25)
Kundefordringer netto	830	786
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	1 068	667
Rentebærende fordringer	6	42
Andre fordringer	429	213
Sum kundefordringer og andre fordringer	2 333	1 708

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer tilsvarer balanseført verdi. Se for øvrig note 3 for nærmere beskrivelse.

[Last ned til Excel](#)

Note 14 Betalingsmidler

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	67	454
Betalingsmidler utenfor konsernkonto	156	416
Sum betalingsmidler	223	870

Av bankinnskudd på 223 millioner kroner utgjør 1 million kroner sikkerhetsstillelse knyttet til krafthandelsvirksomheten. Hafslund-konsernet har konsernkontosystem i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar mellom deltakende selskaper. Hafslund ASAs konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens innskudd og trekk på datterselskaperens konti betraktes som interne mellomværende med Hafslund ASA. Deltakende selskap i konsernkontosystemene har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk i de to konsernkontosystemene begrenset oppad til 100 millioner kroner, som er trekkramme.

[Last ned til Excel](#)

Note 15 Aksjekapital og overkurs

Aksjekapitalen i Hafslund ASA per 31. desember består av følgende aksjeklasser:

Millioner kroner	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31. desember 2011	115	80	195	4 080	4 275
Per 31. desember 2012	115	80	195	4 080	4 275

Aksjenes pålydende er kr 1,-. Det er ingen utestående aksjeopsjoner. B-aksjene gir ikke stemmerett. For øvrig gir hver aksje lik rett i selskapet. Hafslund har per 31. desember 2012 en beholdning på 397 361 B-aksjer (2011: 397 361 B-aksjer).

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2012 var:

(i tusen aksjer)	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7%	58,5%
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1%	32,8%
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7%	4,5%
Odin Norge		3 735	3 735	1,9%	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 788	180 367	92,4%	95,8%
Sum øvrige	4 849	9 970	14 819	7,6%	4,2%
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100%	100%

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2011 var:

(i tusen aksjer)	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7%	58,5%
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1%	32,8%
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7%	4,5%
Odin Norge		3 880	3 880	2%	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 933	180 512	92,5%	95,8%
Sum øvrige	4 849	9 825	14 674	7,5%	4,2%
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100%	100%

[Last ned til Excel](#)

Note 16 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Leverandørgjeld	454	482
Skyldige offentlig trekk	473	619
Påløpte rentekostnader	190	159
Påløpte kostnader	462	520
Øvrige forpliktelser	414	353
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	1 993	2 133

[Last ned til Excel](#)

Note 17 Lån

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
Langsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	4 274	4 235
Obligasjonslån flytende rente	1 577	1 206
Andre lån	2 571	3 606
Sum langsiktige lån	8 422	9 047
Kortsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	345	
Obligasjonslån flytende rente	403	256
Sertifikatlån	950	750
Andre lån	1 421	796
Sum kortsiktige lån	3 119	1 802
Sum lån	11 541	10 849

Alle lån med opptakstidspunkt før 1. januar 2010 er balanseført til virkelig verdi som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Virkelig verdi inkluderer ikke påløpte renter. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Fra og med 1. januar 2010 blir nye lån vurdert til amortisert kost, dette utgjorde 4 767 millioner kroner ved årsskiftet. Virkelig verdi på lånene bokført til amortisert kost er beregnet til 4 772 millioner kroner per 31. desember 2012.

Nominelt beløp per 31. desember 2012 var 11 268 millioner kroner. Tilsvarende beløp per 31. desember 2011 var 10 613 millioner kroner.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	Kredittspread (basispunkter)	
	2012-12-31	2011-12-31
0,25	50	20
0,5	50	20
1	40	5
2	90	92
3	117	115
4	134	125
5	150	135
6	155	140
7	160	145
8	163	148

9	166	152
10	170	155

Endringen i kredittspreader i løpet av 2012 utgjør isolert sett en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi estimert til 5 millioner kroner. Tilsvarende endring i 2011 var en reduksjon på 20 millioner kroner.

Konsernets lån er eksponert for renteendringer i markedet basert på følgende løpetid på renten på lånene:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
0-6 måneder	6 757	6 603
6-12 måneder	593	
1-3 år	1 015	1 109
Over 3 år	3 176	3 137
Sum lån	11 541	10 849

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3 600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2016. Hafslund har en betinget opsjon på ett års forlengelse. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som backstop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. Konsernet hadde videre en bilateral trekkfasilitet på 400 millioner kroner, hvor 200 millioner kroner var ubenyttet ved årsskiftet. Fasiliteten er kansellert per mars 2013. I tillegg har Hafslund kassekreditt i Nordea på 100 millioner kroner som også var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul, som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Forfallsprofil rentebærende lån:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
0-6 mnd	1 545	1 006
6-12 mnd	1 574	796
1-3 år	3 019	3 115
4-5 år	1 946	2 836
Over 5 år	3 457	3 096
Sum lån	11 541	10 849

[Last ned til Excel](#)

Note 18 Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt.

Følgende beløp er blitt nettoført:

Millioner kroner	2012-12-31	2011-12-31
------------------	------------	------------

Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	320	117
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	(27)	50
Sum utsatt skattefordel	293	167
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	3 202	3 213
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	195	140
Sum utsatt skatt	3 397	3 353
Sum utsatt skatt - netto	3 104	3 186
Endring i balanseført utsatt skatt		
Balanseført verdi 1. januar	3 186	2 971
Resultatført i perioden	(81)	213
Ført mot egenkapitalen i perioden	(1)	2
Balanseført verdi per 31. desember	3 104	3 186

Endring utsatt skatt og utsatt skattefordel (millioner kroner):

Millioner kroner

Utsatt skatt	Driftsmidler	Kortsiktige forskjeller	Annet	Sum
Per 31. desember 2010	3 000	(21)	96	3 075
Resultatført i perioden	203	159	(146)	216
Ført mot egenkapitalen i perioden		2		2
Per 31. desember 2011	3 203	140	(50)	3 293
Resultatført i perioden	(105)	56	154	105
Ført mot egenkapitalen i perioden		(1)		(1)
Per 31. desember 2012	3 098	195	104	3 397

Millioner kroner	Pensjoner	Lån og forpliktelser	Framførbart underskudd	Sum
Per 31. desember 2010	(15)	(86)	(3)	(104)
Resultatført i perioden	25	(31)	3	(3)
Per 31. desember 2011	10	(117)	0	(107)
Resultatført i perioden	17	(137)	(66)	(186)
Per 31. desember 2012	27	(254)	(66)	(293)

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot framtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har balanseført utsatt skattefordel knyttet til skattemessig framførbart

underskudd i sin helhet.

[Last ned til Excel](#)

Note 19 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon med virkning fra 1. juli 2006 i alle selskaper som ikke har hatt kollektive pensjonsordninger for ansatte. Fra 1. januar 2010 har de fleste selskapene tegnet uførepensjonsforsikring for ansatte med innskuddspensjon. 416 ansatte var dekket gjennom ytelsesplaner i Hafslunds to pensjonskasser per 31. desember 2012. I tillegg utbetalte pensjonskassene pensjon til i alt 1156 personer. Utover dette har konsernet innskuddsplaner i ulike forsikringsselskaper. Hafslund endret pensjonsordningene fra 1. januar 2007. Dette innebærer at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Samtidig ble innskuddsplaner for nyansatte innført.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Hafslund er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Hafslund fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og midler.

Millioner kroner	2012-31-12	2011-31-12
Balansført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	2 063	2 443
Virkelig verdi på pensjonsmidler	(1 950)	(1 775)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	113	668
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	169	291
Ikke resultatførte estimatavvik	(397)	(1 108)
Arbeidsgiveravgift		119
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (inkl arbeidsgiveravgift)	(115)	(30)
Balansført netto pensjonsforpliktelser	(169)	
Balansført netto overfinansiert ordning	284	
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:	2012-31-12	2011-31-12
Pensjonsforpliktelse per 1. januar (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 734	2 423
Arbeidsgiveravgift IB	118	
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	47	43
Rentekostnad	66	89

Estimatendringer	(606)	286
Utbetalte ytelser	(120)	(99)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	(7)	(8)
Pensjonsforpliktelse per 31. desember (ekskl. arbeidsgiveravgift)	2 232	2 734

Endring i pensjonsmidlenes virkelig verdi:

Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	1 775	1 563
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	73	98
Estimatendringer	18	77
Totalt tilskudd	117	124
Totalte utbetalinger fra fond	(91)	(87)
Pensjonsmidler ved oppgjør	58	
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	1 950	1 775

Minste pensjonsforpliktelse, som er netto nåverdi av pensjonsforpliktelsen basert på nåværende pensjongivende inntekt opptjent på balansedagen, var 31. desember 2012 og 2011 henholdsvis 2 021 millioner kroner og 2 276 millioner kroner. Forventet innbetaling i 2013 utgjør 123 millioner kroner.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:

	2012	2011
Diskonteringsrente	4,0%	2,6%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,0%	4,1%
Årlig lønnsvekst	3,3%	3,3%
G-regulering	3,3%	3,3%
Regulering av løpende pensjon	0,5%	0,1%

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i fremtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF renten (obligasjoner med fortrinnsrett) den 31. desember 2012 som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse. Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 3,25 % over tjenestetiden for populasjonen i kassene.

Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningene, er basert på uføregrunnlaget IR73 omregnet til intensitetsmetode og det dynamiske dødelighetsgrunnlaget GAP07 utviklet av GablerWassum AS.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidlene er basert på en estimert statsobligasjonsrente per 31. desember, justert for avkastningsforskjeller for ulike investeringskategorier som pensjonsmidlene er plassert i. Den forventete langsiktige avkastningen er basert på langsiktig historisk avkastning. Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i 2012 var 71 millioner kroner (83 millioner kroner i 2011).

Millioner kroner	2012	2011
Årets pensjonsopptjening	43	43
Rentekostnad	66	89
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(73)	(98)

Amortisering av forpliktelse ved planendring		(25)
Amortisering av estimeringstap/(gevinst)	75	56
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	(26)	
Arbeidsgiveravgift	6	2
Medlemsinnskudd		(1)
Pensjonskostnad ytelsesplaner	91	66
Pensjonskostnad tilskuddsplaner	22	19
Totale pensjonskostnader	113	85

Sensitiviteten til pensjonsforpliktelsen for endring i de vektete økonomiske forutsetninger er:

	Påvirkning på pensjonsforpliktelsen		
	Endring	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,5%	(13%)	17%
Lønnsvekst	0,5%	4%	(3%)
G-regulering	0,5%	13%	(10%)
Forventet levetid	1 år	3%	(3%)

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner og pengemarkedsplasseringer utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Investeringene i aksjer er begrenset til 37 prosent av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Estimatavviket er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivaklasser.

Pensjonsmidlene består av:

Millioner kroner	2012-31-12		2011-31-12	
Egenkapitalinstrumenter	663	34%	576	33%
Rentebærende instrumenter	1 248	64%	1 142	63%
Annet	39	2%	57	4%
Virkelig verdi pensjonsmidler	1 950	100%	1 775	100%

Oversikt over pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonseiendeler knyttet til fondsbaserte ordninger:

Millioner kroner	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	2 232	2 734	2 423	2 367	2 397
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	1 950	1 775	1 563	1 644	1 792
Underdekning	282	959	860	723	605

[Last ned til Excel](#)

Note 20 Andre (tap) / gevinster netto

Millioner kroner	2012	2011
Andre finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultat		
Verdiendring aksjer		(27)
Andre finansinntekter	36	96
Derivater		
Renteswapper - lån	7	1
Valutaterminkontrakter	1	(18)
Opsjoner		6
Terminkontrakter	51	(110)
Salg finansielle eiendeler		
Gevinst salg aksjer	21	68
Sum andre (tap)/gevinster netto	117	17

[Last ned til Excel](#)

Note 21 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Vedlikeholdskostnader	617	682
Kjøp av tjenester	153	149
Husleie, strøm etc.	176	179
Salgs- og markedsføringskostnader	151	133
Annet	655	487
Sum andre driftskostnader	1 752	1 630

Det er i 2012 for konsernet regnskapsført honorar til revisor på 7,8 millioner kroner (9,7 millioner kroner i 2011). Honoraret fordeler seg på lovpålagt revisjon med 5,3 millioner kroner (6,8 millioner kroner), andre attestasjonstjenester med 0,6 millioner kroner (0,7 millioner kroner), skatterådgivning med 1,3 millioner kroner (1,5 millioner kroner) og andre tjenester utenfor revisjon med 0,6 millioner kroner (0,7 millioner kroner).

[Last ned til Excel](#)

Note 22 Lønnskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Lønn	620	615

Arbeidsgiveravgift	111	100
Pensjonskostnader - ytelsesplaner	91	66
Pensjonskostnader - tilskuddsplaner	22	19
Andre ytelser	64	64
Sum lønn og andre personalkostnader	908	864

Ved utgangen av 2012 er det i alt 1174 årsverk (1175) og 1216 ansatte (1207) i Hafslund-konsernet..

[Last ned til Excel](#)

Note 23 Godtgjørelse til ledende ansatte

Navn	Stilling	Lønn, feriepenger & honorar	Bonus (2)	Natural- ytelser	Pensjons- kostnad	Lån 31.12.12	Antall aksjer 31.12.12
Finn Bjørn Ruyter	Konsernsjef (fom januar 2012)	3 463 323	480 536	134 470	344 784	470 000	10 000
Kari Ekelund Thørud	Konserndirektør	2 329 531	317 857	156 933	197 377	410 000	427
Heidi Ulmo	Konserndirektør (fom august 2012)	795 843	111 607	51 215	82 060	580 000	6 000
Jan Presttun	Konserndirektør	2 118 870	251 233	122 220	115 395	405 000	3 056
Anders Østby	Konserndirektør	1 536 424	193 607	110 493	272 170	545 000	437
Jens Auset	Konserndirektør	1 670 517	144 344	150 204	310 091	535 000	3 056
Johan Hovland	Konserndirektør (fom august 2012)	696 451	97 656	43 873	68 696	590 000	4 000
Christian Berg (4)	Konsernsjef (tom januar 2012)	1 435 177		44 948	371 150		
Karen Onsager	Konserndirektør (tom mars 2012)	689 914		53 677	187 919		
Birger Magnus (3)	Styreleder	534 300					
Hans Kristian Rød (1,3)	Styremedlem	236 500					
Maria Moræus Hanssen (3)	Styremedlem	252 800					
Odd Håkon Hoelsæter (3)	Styremedlem	236 500					
Ellen Christine Christiansen	Styremedlem (fom mai)	106 500					
Per Orfjell (3)	Styremedlem (ansatt representant)	1 089 275		79 119	183 725	150 000	252
Per Luneborg (3)	Styremedlem (ansatt representant)	599 492		10 890			277
Jane Koppang	Styremedlem (ansatt representant fom desember 2012)	821 100		10 812	105 631		262
Tyra Marie Hetland (3)	Styremedlem (ansatt representant tom november 2012)	833 495		6 928	16 566		100
Susanne Jonsson (3)	Styremedlem (tom april 2012)	130 500					
Ole Ertvaag	Styremedlem (tom april 2012)	109 500					
Kristin Bjella (3)	Styremedlem (tom april 2012)	130 500					

1) Rød med nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Fortum, som Rød representerer, eier imidlertid 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund.

2) Dette gjelder bonusoppgjøret for 2012, som utbetales i 2013.

3) Inkluderer også honorar for arbeid i revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg.

4) Christian Berg fratrådte som konsernsjef 6. januar 2012. Berg mottok vanlig lønn frem til opphør av ansettelsesforholdet den 9. april 2012.

Pensjonskostnad i tabellen over gjelder opptjent pensjonsrettighet for perioden fra 1. januar til 9. april 2012. Dette, samt tidligere års tilsvarende rapportert opptjent pensjonskostnad, ble utbetalt i april 2012.

Retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Styret i Hafslund ASA vil framlegge for ordinær generalforsamling følgende retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for det kommende regnskapsåret i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a og § 5-6 (3).

I det følgende redegjøres det også for betingelser for konsernsjef og øvrig konsernledelse, samt godtgjørelse til styret og ledende ansatte i 2012.

Betingelser konsernsjef

Konsernsjefen har seks måneders oppsigelsestid. Ved opphør av arbeidsforholdet har han på visse vilkår, i tillegg til oppsigelsestiden, rett til lønn (etterlønn) i 12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Pensjonsalderen er 67 år og konsernsjefen er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjonsordning (OTP) med 5 % av lønn mellom 1 og 6G og 8 % av lønn mellom 6 og 12G. For grunnlønn over 12 G skal det utbetales en pensjonskompensasjon som gir netto tilleggsinntekt etter skatt på 8%. Konsernsjefen har rett til å avslutte arbeidsforholdet med AFP etter de til enhver tid gjeldende regler. Konsernsjefen har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G. Konsernsjefen har rett til bonus begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering.

Betingelser øvrig konsernledelse

Øvrige i konsernledelsen har ved opphør av arbeidsforholdet på visse vilkår rett til lønn i 6-12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Ytelser består av fastlønn og bonusordning begrenset oppad til 30 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering. Konsernledelsen, med noen unntak, er medlem av de ordinære ytelsespensjonsordningene. Ulmo og Hovland ble ansatt etter at ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer, og har samme innskuddsordning som konsernsjefen. Konsernledelsen har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Hafslund ASA har et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjef. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for konsernsjef i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Hafslunds bonussystem og pensjonsordning.

Retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Hafslund

Konsernets retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som behandlet på ordinær generalforsamling 24. april 2012 har vært retningsgivende for lederlønnfastsettelsen i 2012. Konsernet har fra 2012 innført for konsernledelsen i) pensjon for grunnlønn over 12G for de som er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjon, ii) uførepensjon for lønn mellom 12G og 30G samt iii) reduksjon av etterlønn ved mottak av lønn fra ny arbeidsgiver. Retningslinjene for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte ble første gang vedtatt 27. oktober 2006. Etter at retningslinjene ble vedtatt, har konsernet iverksatt arbeidet med å gjennomføre disse, men respekterer tidligere inngåtte avtaler.

Godtgjørelse til konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industri. Godtgjørelsen skal videre gi insentiver til langsiktig verdiskaping gjennom virksomhetsutvikling, positiv resultat- og aksjekursutvikling, samt reflektere den

ansattes erfaring og kompetansenivå. Godtgjørelsen skal bestå av fastlønn, bonus på inntil 50 prosent av grunnlønn, pensjon samt rente- og avdragsfritt lån. Konsernsjefen skal motta naturalytelser på nivå med øvrige ledende ansatte i konsernet. Oppsigelsestiden skal tilsvare minimum 6 måneder.

Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere

Godtgjørelse til konsernledelsen vedtas av konsernsjef, dog slik at hvis godtgjørelsen fraviker disse retningslinjer skal dette framlegges for styret til godkjenning. Godtgjørelse til andre ledere vedtas av respektive konserndirektører. Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere skal baseres på nedenstående retningslinjer.

Fastlønn

Fastlønn fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og lengde i stilling. Lønnen skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industrinivå.

Lån

Til bilhold kan det tildeles rentefrie lån som nedskrives over ti år innenfor vedtatte retningslinjer. I tillegg kan det tildeles et årlig driftstilskudd fastsatt av administrasjonen. Hvis den ledende ansatte ikke har behov for bil, kan lånet likevel tas ut på de samme betingelsene mot at tilfredsstillende sikkerhet stilles for lånet.

Naturalytelser

Naturalytelser skal i hovedsak knyttes til utgifter til bredbånd/ADSL (mulighet for å jobbe fra hjemmet), mobiltelefon og avis.

Ferie

Ledende ansatte har rett til ferie i samsvar med ferielovens bestemmelser og de til enhver tid gjeldende interne regler for konsernet. Feriepenger beregnes på grunnlag av grunnlønn. Tilleggsytelser inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Årlig bonus

For å gi incentiver til ekstra innsats og verdiskapning er det utarbeidet et årlig bonussystem. Bonus skal utbetales med utgangspunkt i den merverdi som den ansatte eller en gruppe av ansatte har skapt. Bonusordningen er begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn avhengig av stillingsnivå. Hovedregelen er imidlertid et tak på 30 prosent av grunnlønn for konsernledelsen (nivå 1) i konsernet og et tak på 20 prosent av grunnlønn for nivå 2. Unntak fra hovedregel skal avtales særskilt med konsernsjef eller styre. Bonusen fastsettes årlig og konsernmål besluttet av styret. Målekriteriene utover konsernmål for den enkelte ansatte samt vektning av mål settes av overordnede basert på:

- Konsernmål X prosent av maks bonus.
- Selskapsmål/virksomhetsmål X prosent av maks bonus.
- Individuelle objektive mål X prosent av maks bonus.
- Subjektiv individuell vurdering inntil X prosent av maks bonus.

Målene og vektingen skal tilpasses behovene i det enkelte selskap/virksomhet.

Årlig bonus skal utbetales i etterkant av avlagt årsregnskap for konsernet. Utbetalt bonus inngår ikke i grunnlaget for beregning av feriepenger og pensjonsytelser. Dersom det skulle følge av ufravikelig lov at slike ytelser skal beregnes med grunnlag i lønn inklusive bonus, skal bonusen reduseres så mye som nødvendig for at bonus inklusive slike andre ytelser skal bli begrenset til den samlede verdi som framgår av bestemmelsene ovenfor.

Aksjeordninger

Konsernsjef og konsernledelse skal omfattes av aksjeordning for alle ansatte. For å styrke båndene mellom ansatte og konsernet skal det årlig vurderes å gi alle ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Hafslund. Aksjetilbudet skal sees i sammenheng med det totale lønnsoppgjøret for konsernet. Det er ikke gitt tilbud til ansatte om kjøp av aksjer i 2012.

Opsjonsordninger

Konsernet benytter ikke opsjonsordninger.

Pensjon

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en pensjonsordning i tråd med den til enhver tid gjeldende pensjonsordning i konsernet, så sant annet ikke avtales særskilt med styret. For de av konsernledelsen som er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjon skal det for grunnlønn over 12 G utbetales en pensjonskompensasjon som gir en netto tilleggssinntekt etter skatt på 8 %. Pensjonsalderen for disse skal som hovedregel være 67 år. Konsernsjef og konsernledelse har rett til tidligere fratreden i samsvar med den til enhver tid gjeldende AFP-avtale. Konsernsjef og konsernledelse har en uførepensjonsordning på 66 % ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Oppsigelsestid og etterlønn

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en oppsigelsestid på seks måneder. I utvalgte tilfeller og avhengig av stilling kan etterlønn på 6 til 12 måneder utover oppsigelsestid benyttes. Etterlønnen avkortes ved tiltredelse i ny stilling i etterlønsperioden hvor etterlønnen skal reduseres med 66 % av det laveste beløpet av månedlig etterlønn og ny månedslønn. Denne bestemmelsen avviker, blant annet av historiske årsaker, i visse tilfeller fra konsernets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte.

[Last ned som dokument](#)

Note 24 Finanskostnader

Millioner kroner	2012	2011
Rentekostnader lån	(503)	(513)
Verdiendring lån til virkelig verdi	(48)	(89)
Aktivering av byggelånsrenter	14	38
Agiovinning/(-tap)	2	14
Andre finanskostnader	(22)	(34)
Sum finanskostnader	(557)	(584)

[Last ned til Excel](#)

Note 25 Skattekostnad

Millioner kroner	2012	2011
Betalbar skatt	430	243
Utsatt skatt	(81)	213
Sum skattekostnad	349	456

Betalbar skatt i balansen

Millioner kroner	2012
Betalbar skattekostnad	430
Betaling skatt knyttet til endringsvedtak Hatros II	(92)
Betalbar skatt i balansen	338

Skatten på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom nominell skattesats for alminnelig inntekt hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Millioner kroner	2012	2011
Resultat før skattekostnad	297	(241)
Skatt beregnet med nominell skattesats (28 %)	(83)	67
Grunnrenteskatt	(111)	(200)
Salg og verdiendring aksjer	6	(300)
Permanente forskjeller	(10)	(7)
Endring ikke balanseført skattefordel	10	(6)
Avsetning pågående skattetvister	(183)	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	10	
Resultat tilknyttete selskap	6	6
Andre justeringer	6	(16)
Sum skattekostnad	(349)	(456)
Effektiv skattesats	118%	(189%)

Endring i effektiv skattesats i forhold til den alminnelige selskapsbeskatningen skyldes hovedsakelig avsetning skatt knyttet til pågående skattetvister, se note 27, samt belastning av grunnrenteskatt for kraftproduksjonsvirksomheten.

[Last ned til Excel](#)

Note 26 Kontantstrøm fra driften

Millioner kroner	2012	2011
Driftsresultat før avskrivninger	2 113	1 145
Justeringer for:		
- resultat salg driftsmidler og virksomhet	(4)	(6)
- resultat vedrørende investering i REC		1 090
- resultat finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	(108)	50
- andre ikke-likviditetsposter	22	5
Endringer i arbeidskapital:		
- Varer	(21)	(3)
- Kundefordringer og andre fordringer	(934)	2 055
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	7	204
Kontantstrøm fra driften	1 076	4 540

[Last ned til Excel](#)

Note 27 Usikre forpliktelser

Skatt på gevinst ved salg av aksjer

Som et ledd i konsernets strategi for å profesjonalisere eiendomsdriften, samt ytterligere rendyrke netteierfunksjonen, gjennomførte Hafslund-konsernet i 2006 og 2007 utfisjnering av en rekke eiendommer fra Hafslund Nett AS. Samlet omfattet dette 58 eiendommer som ble overført i alt 11 eiendomsselskaper organisert som en del av konsernets eiendomsvirksomhet. I 2006 og 2007 ble aksjene i to av selskapene solgt (Hatros I og Hatros II). Hafslund anså salgene av aksjene som skattefrie etter fritaksmetoden. Sentralskattekontoret for Storbedrifter (SfS) hevder at salgene av aksjene rammes av den ulovfestede gjennomskjæringsregelen, og at gevinstene fra salgene er skattepliktige

Hafslund har i 2012 kostnadsført en skatt på 183 millioner kroner i forbindelse med den omtvistede skattesaken vedrørende salg av aksjene i Hatros II AS i 2007. 92 millioner kroner er betalt i 2012, se note 25. Skatt på 95 millioner kroner vedrørende Hatros I AS er tidligere kostnadsført. Hafslund har anket dommen i Tingretten vedrørende Hatros I AS til Lagmannsretten, og tatt ut stevning knyttet til mottatt endringsvedtak vedrørende Hatros II AS. Hafslund har en regnskapsmessig avsetning for skatt på 278 millioner kroner knyttet til de to sakene per 31. desember 2012.

[Last ned som dokument](#)

Note 28 Transaksjoner med nærstående parter

Oslo kommune eier per 31. desember 2012 53,7 prosent av aksjene i Hafslund ASA. Hafslund ASA eier per 31. desember 2012 43,3 prosent av Infratek ASA. Hafslund både selger og kjøper varer og tjenester med de nærstående partene Oslo kommune og Infratek-konsernet. Alle transaksjoner mellom partene er basert på markedsmessige betingelser. Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av varer og tjenester. Leverandørgjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester.

Millioner kroner	Oslo kommune		Infratek	
	2012	2011	2012	2011
Resultat:				
Salg av varer og tjenester	158	254	6	29
Kjøp av varer og tjenester	171	119	311	365
Balanse:	2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Fordringer	26	41		4
Leverandørgjeld	28	19	54	80

Lån

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner hos Oslo Pensjonsforsikring AS, etablert i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 17.

Lån til nærstående selskaper:	2012	2011
-------------------------------	------	------

Balanseført verdi 1. januar	3	123
Lån innvilget		3
Lån nedskrevet		(12)
Lån tilbakebetalt	(3)	(121)
Renteinntekter		16
Mottatte renter		(6)
Balanseført verdi 31. desember	0	3

Hafslund har tidligere ytt lån til selskaper som inngikk i konsernets tidligere ventureportefølje. Per 31. desember 2012 er alle slike lån betalt.

[Last ned til Excel](#)

Note 29 Selskaper som inngår i konsolideringen

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Hafslund ASA	Oslo	100
Hafslund Produksjon AS	Sarpsborg	100
Sarp Kraftstasjon AS	Sarpsborg	100
BioWood Norway AS	Averøya	100
Hafslund Nett AS	Oslo	100
Hafslund Driftssentral AS	Oslo	100
Hafslund Varme AS	Oslo	100
Viken Fjernvarme AS	Oslo	100
Hafslund Strøm AS	Oslo	100
NorgesEnergi AS	Kristiansand	100
Hallingkraft AS	Ål	100
Røyken Kraft AS	Røyken	51
Fredrikstad Energisalg AS	Fredrikstad	100
Presencia AS	Vestby	100
Gøta Energi AB	Kungälv	100
SverigesEnergi AB	Solna	100
Energibolaget i Sverige AB	Haninge	49
Hafslund Fakturaservice AS	Oslo	100
Hafslund Kundesenter AS	Oslo	100
Hafslund Handel AS	Oslo	100
Embriq AS	Oslo	89
Embriq AB	Göteborg	100
Policom AB	Karlstad	100
Hafslund Hedging AS	Oslo	100
Hafslund Energy Trading AS	Oslo	100

Balder Energy AS	Oslo	100
RåEI Kraft AS	Oslo	78
Vestfjorden Kraft AS	Oslo	80
Hornnes Kraft AS	Oslo	75
Inforum Norge AS	Fredrikstad	100
Oslo Energi AS	Oslo	100
Hafslund Eiendom AS	Oslo	100
Ulven 1 AS	Oslo	100
Ulven 2 AS	Oslo	100
Slemdalsveien 105 AS	Oslo	100
Sinsenveien 86 AS	Oslo	100
Rosenkrantzgate 14 AS	Oslo	100
Hafslund USA Inc	USA	100
Hafslund Energy LLC	USA	100
Hafslund Energy Trading LLC	USA	100

[Last ned til Excel](#)